

В. Л. Гончарук, доктор філософії в галузі права, адвокат,
доцент кафедри інформаційної та фінансової безпеки
Інституту безпеки ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія
управління персоналом»
<https://orcid.org/0000-0002-9627-9530>

СУЧАСНІ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ: РИЗИК-ОРІЄНТОВАНА МОДЕЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

В умовах збройної агресії рівень загроз та викликів економічній стійкості потребує переосмислення регуляторних підходів, засобів та методів впливу для підвищення рівня безпеки та управління ризиками. Запропоновано тлумачення поняття «виявлення ризиків» з точки зору державного управління, що полягає у комплексній моніторинговій діяльності фіскальних органів, антикорупційних органів та фінансових регуляторів для подальшої розробки заходів їх мінімізації на макро- та мікро-рівнях. Ризик-орієнтована модель державного управління дозволяє пріоритизувати наявні загрози за ступенем впливу на економічну ситуацію та спрямувати фінансові, кадрові, матеріально-технічні ресурси на найбільш нагальні ризики економічній стійкості. Проведено систематизацію ризиків у різних сферах економічної безпеки в умовах воєнного стану із застосуванням методу системного макроекономічного аналізу. У статті детально висвітлюється український досвід реалізації ризик-орієнтованої моделі державного управління в сфері економічної безпеки. Виявлено поступовий перехід від фрагментарного застосування ризик-орієнтованих інструментів в окремих секторах до побудови комплексної національної ризик-орієнтованої системи економічної безпеки, заснованої на досвіді, нормах та стандартах ЄС та провідній міжнародній практиці ідентифікації, вимірювання та впливу на ризики економічній безпеці. Українська практика демонструє важливість адаптації ризик-орієнтованого підходу до національних економічних умов. Діюче законодавство забезпечує правову легітимність ризик-орієнтованої діяльності, визначає основні механізми реалізації ризик-орієнтованої моделі та критерії ризиковості, забезпечуючи розподіл відповідальності за оцінку ризиків між різними зацікавленими сторонами. Подальші дослідження варто зосередити на формуванні політичних рекомендацій управління ризиками в різних сферах економічної безпеки.

Ключові слова: загрози економіці, економічна безпека, стійкість, ризик-орієнтований підхід, державне управління, адміністрування.

V. L. Goncharuk. Modern Threats to Ukraine's Economic Security under Armed Aggression: A Risk-Oriented Model of Public Administration

Under the conditions of ongoing armed aggression, the scale and intensity of threats and challenges to Ukraine's economic stability requires a fundamental rethinking of regulatory approaches, instruments, and governance mechanism aimed at strengthening security and improving risk management. This study proposes an expanded interpretation of the concept of "risk identification" in the context of public administration, viewing it as a set of comprehensive monitoring activities carried out by fiscal authorities, anti-corruption institutions and financial regulators to develop effective measures for risk mitigation at both macro- and micro- levels. A risk-oriented model of public administration enables the prioritization of existing threats according to their potential impact on the economic system and facilitate the targeted allocation of financial, human, and technical resources to address the most critical risks to economic stability. Using the method of systemic macroeconomic analysis, the article systematizes key risks across various domain of economic security under martial law. The study provides as in-depth examination of the Ukrainian experience in implementing a risk-oriented public administration model in the sphere of economic security. It highlights the gradual transition from fragmented sectoral use of risk-based tools to building an integrated national risk-oriented system aligned with EU standards and international best practice in identifying, assessing, and responding to economic security risks. Ukrainian practice demonstrates the importance of adapting a risk-oriented approaches to national institutional and economic conditions. Current legislation ensures the legal legitimacy for risk-oriented activities, defines core implementation mechanisms of risk-oriented model and risk criteria, and distributed responsibilities for risk assessment among relevant stakeholders. Future research should focus on developing comprehensive policy recommendations for improving risk management across key dimensions of economic security.

Key words: threats to the economy, economic security, sustainability, risk-oriented approach, public administration, administration.

Постановка проблеми. В умовах збройної агресії рівень загроз та викликів, з якими стикаються суб'єкти державного управління у власній діяльності, потребує переосмислення регуляторних підходів та методів впливу для підвищення рівня стійкості. Ризик-орієнтована модель державного управління дозволяє пріоритизувати наявні загрози за ступенем впливу на економічну ситуацію та спрямувати фінансові, кадрові, матеріально-технічні ресурси на найбільш нагальні ризики економічній стійкості. Крім цього, виникнення нових видів ризиків, які існують у кіберпросторі, потребує інтеграції ризик-орієнтованого підходу. Збройна агресія Росії проти України

© В. Л. Гончарук, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

створила комплексний набір викликів, які охоплюють широкий спектр загроз, пов'язаних із злочинами, відмиванням доходів та фінансуванню тероризму. Росія активно використовує різноманітні схеми, обходить міжнародні санкції, застосовує сучасні технології (криптовалюту), а також вдається до кіберзлочинів та корупційних дій як інструментів ведення гібридної війни. Натомість в сучасній практиці менеджменту ризик-орієнтована модель не набула значного поширення через ряд фінансових, кадрових, адміністративних перешкод. Вище зазначене потребує більш детального дослідження можливостей впровадження цієї моделі в управлінську практику для мінімізації наявних загроз економічній стабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В сучасній науковій думці дослідження загроз економічній безпеці набуває особливого значення. Аналізу наявних небезпек економічній стійкості присвячені праці З. В. Гбур [3; 12], В. В. Іванюти [4], Т. В. Петремана, К. В. Дубич [6], С. В. Свірко [10], О. В. Декалюк [13], С. М. Домбровської, В. В. Коврегін [14], О. А. Мельниченко [16], В. В. Рикова [17], А. В. Рубана [18]. В цілому науковці зосереджують увагу навколо змістовної сутності, інструментів, методів, засобів державного управління економічною безпекою.

Незважаючи на теоретико-практичне обґрунтування концепції, напрямів та складових економічної безпеки, оцінювання та систематизація загроз економічній стійкості потребує комплексного дослідження. Окремої уваги потребує ризик-орієнтована модель державного управління загрозами як найбільш сучасний підхід, заснований на аналітиці, даних та технологіях їх ідентифікації спеціальними органами. Потреба оновлення основних стратегічних документів, зокрема Стратегії національної безпеки України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 [2], Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року від 11 серпня 2021 року № 347 [1], визначає необхідність перегляду наявних загроз економічній безпеці та обґрунтування ризик-орієнтованого підходу до державного управління.

Мета статті полягає у комплексній систематизації сучасних загроз та викликів економічній безпеці України в умовах війни для обґрунтування впровадження ризик-орієнтованої моделі державного управління у цій сфері.

Виклад основного матеріалу. В умовах збройної агресії застосування ризик-орієнтованого підходу в діяльності фінансових регуляторів, фіскальних органів, органів контролю та антикорупційних органів дозволило не лише ідентифікувати наявні загрози економічній безпеці, а й проводити постійний моніторинг, вимірювання, аналіз та здійснювати заходи впливу на зниження небезпек та підтримки стійкості. Особливістю застосування ризик-орієнтованої практики в Україні полягає у розподілі відповідальності за оцінювання ризиків та проведення їх вимірювання на національному, операційному та стратегічному рівнях державного управління.

Макроекономічний системний аналіз дозволив систематизувати та виявити ризики у виробничій, зовнішньоекономічній, інвестиційно-інноваційній, фінансовій сферах, ідентифікувати макроекономічні ризики стійкості та загрози енергетичній, демографічній, соціальній безпеці (табл. 1).

У сучасних умовах трансформації та реформування системи державного управління Україна впроваджує ризик-орієнтований підхід як ключовий інструмент ідентифікації наявних небезпек економічній стійкості у різних сферах, що дозволяє точно класифікувати наявні ризики та кількісно оцінити рівень їх впливу на стабільність. Інтеграція підходу у діяльності фінансових регуляторів (Національного банку України), фіскальних органів та органів контролю (Міністерства фінансів України, Державної служби фінансового моніторингу України), антикорупційних органів (Бюро економічної безпеки України) та суб'єктів управління критичною інфраструктурою дозволяє сформувати більш адаптивну та стійку систему реагування на загрози.

Одним із найбільш розвинених напрямів застосування ризик-орієнтованого підходу та відповідних методів ідентифікації ризиків – банківський нагляд, в якому впроваджено інструменти макро- та мікропруденційного нагляду та регулювання. У 2020 році Національний банк України почав застосовувати єдину процедуру та методологію процесу наглядового органу згідно практики ЄС Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) та відповідних інструментів нагляду згідно ризик-орієнтованої практики. Модель дозволяє оцінити не лише капітал, активи, доходи, ліквідність банків, а й систему корпоративного управління, бізнес-модель, придатність колегіальних органів, системи внутрішнього контролю, стратегію розвитку та майбутні показники росту [11]. Підтримка стійкості банківського сектору України в умовах війни дозволяє позитивно оцінити результати впровадження ризик-орієнтованих інструментів в діяльності регулятора. Крім цього, заміна виїзних перевірок НБУ безперервними процесами оцінки ризиків та надання рекомендацій банківським установам більш ефективно з точки зору використання ресурсів.

Тестове впровадження внутрішніх процесів перевірки адекватності капіталу банків НБУ у 2021 році (Guide to the Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) дозволяє врахувати ризики та забезпечити планування капіталу для підтримки платоспроможності, покриття ризиків, виконання бізнес-плану та досягнення стратегічних цілей [8]. Для загальної оцінки стійкості банківської системи до загроз НБУ використовує методологію стрес-тестування, яка передбачає розрахунок показників діяльності банків за несприятливим сценарієм та макроекономічним прогнозом регулятора, припускає реалізацію кредитного, процентного, валютних ризиків [5]. Результати стрес-тестування дозволяють розрахувати рівні достатності капіталу для дотримання нормативних вимог та збереження стійкості банківського сектору. Загалом використання ризик-орієнтованих механізмів

Таблиця 1

Сучасні загрози економічній безпеці України в умовах збройної агресії (систематизовано автором)

Складова економічної безпеки	Вид загроз
Виробнича безпека	Повільні темпи нарощування виробничого потенціалу країни в умовах військових ризиків, падіння сектору будівництва та повільне відновлення промислового виробництва (добувної, переробної галузі) Виробництво спрямоване на задоволення потреб внутрішнього споживання, а не створення виробничих фондів Стабільне споживання основного капіталу при повільному відновленню нагромадження створюю додаткові втрати виробничих ресурсів Зростання виробничих витрат в умовах шоку інфляції та росту витрат на оплату праці Втрата виробничих потужностей внаслідок обстрілів підприємств та їх інфраструктури
Зовнішньоекономічна безпека	Зростання імпортозалежності національної економіки в умовах війни та від'ємний дефіцит платіжного балансу Скорочення обсягів експорту в умовах блокування морських портів Переорієнтація на ринки збуту ЄС вітчизняних підприємств потребує забезпечення відповідності вимогам стандартизації, сертифікації продукції Потреба погашення боргового капіталу СЗДУ, банків, реального сектору економіки зумовлює ріст дефіциту рахунку фінансових операцій
Інвестиційно-інноваційна безпека	Спад інвестиційної активності населення в умовах війни та скорочення обсягів заощаджень Витіснення приватних капіталовкладень з внутрішнього інвестиційного ринку в умовах збільшення запозичень та міжнародного фінансування Скорочення потоків прямих іноземних інвестицій внаслідок падіння реінвестицій та скорочення фінансування боргових інструментів фінансування компаній Скорочення капітальних інвестицій в економіці з відновленням у 2023–2025 роках Загальні тенденції до погіршення рівня інвестиційної привабливості України Скорочення валових внутрішніх витрат на інновації підприємств та частки працівників, задіяних у НДР, скорочення обсягів реалізації інноваційної продукції Зменшення рівня потреб вітчизняних підприємств у здійсненні НДР та комерціалізації інновацій Низький рівень зв'язку між науковим та підприємницьким секторами для виведення інновацій на ринок через законодавчі недоліки
Макроекономічна безпека	Помірне економічне відновлення у 2024–2025 роках після різкого спаду ВВП у 2022 році Зростання рівня безробіття внаслідок міграції та водночас дефіцит робочої сили Девальвація гривні зумовила ріст інфляції у 2022 році з подальшим сповільненням у 2023–2025 роках Посилення податкового навантаження на вітчизняні бізнес-структури Висока вартість кредитних ресурсів в умовах утримання значно вищого рівня облікової ставки, порівняно з країнами ЄС, не створює умови для розширення виробництва
Фінансова безпека	Зростання внутрішніх та зовнішніх запозичень сектору загально державного управління, як наслідок – зростання державного боргу Скорочення обсягів податкових надходжень до державного бюджету зумовлює сповільнення росту доходів для фінансування потреб економіки Збільшення обсягів оборонних видатків держави та ріст соціальних видатків не дозволяє збільшити фінансування реального сектору економіки Зростання фінансової залежності від міжнародної допомоги ЄС, міжнародних організацій та їх програм підтримки Збільшення ризиків виведення фінансових ресурсів за кордон через схеми незаконного відмивання доходів Скорочення рівня кредитування національної економіки фінансовим сектором Слабкість фондового ринку України за відсутності суттєвих змін та реформ інституцій розвитку ринку
Енергетична безпека	Руйнування енергетичної інфраструктури країни зумовлює скорочення енергетичних потужностей та обсягів виробництва електроенергії
Демографічна безпека	Вимушена міграція та бойові дії призвели до різкого скорочення чисельності населення країни
Соціальна безпека	Скорочення рівня купівельної спроможності населення в умовах інфляційного тиску Соціальна орієнтованість національної економіки призводить до зростання соціальних видатків держави в умовах збільшення кількості соціально-незахищених верств населення Руйнування соціальної та транспортної інфраструктури негативно впливає на якість соціальних послуг та їх доступність

Джерело: складено автором.

* СЗДУ сектору загального державного управління.

підтримки стійкості на макро- та мікрорівні відповідно європейським вимогам та стандартам сприяє формуванню прозорості та прогнозованої політики макропруденційного регулювання в умовах банкоцентричної фінансової системи країни.

У податковій та митній сферах державного управління реалізація ризик-орієнтованого підходу відбувається шляхом запровадження критеріїв ризиків у діяльності Державної податкової служби України та Державної митної служби України з 2022 року. Системи автоматизованого аналізу дозволяють відбирати платників податків та проводити перевірку митних операцій на предмет ризиковості [15]. Ризик-орієнтований підхід сприяє підвищенню ефективності фіскального контролю при значному навантаженню на кадрові ресурси через складні процедури перевірки та аналізу ризиків, навантаженню на бізнес внаслідок застосування ризик-орієнтованої практики протидії ухиленню від сплати податків, тінізації та виведенню фінансових ресурсів за кордон, митного шахрайства.

У 2023 році затверджено Порядок застосування ризик-орієнтованого підходу в Бюро економічної безпеки України для виявлення, оцінювання та визначення ризиків вчинення кримінальних правопорушень за критеріями для визначення категорії ризиків в бюджетній, митній, податковій, інвестиційній, грошово-кредитній сферах економіки. Застосування ризик-орієнтованого підходу відбувається на стратегічному, операційному та тактичному рівнях для: виявлення зон ризиків національної економіки, які загрожують економічній безпеці; виявлення галузевих ризиків або територіальних небезпек; ідентифікації кримінальних правопорушень державних органів, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання [9].

У фінансовій сфері також введено критерії ризиків відмивання незаконно одержаних доходів для використання суб'єктами первинного фінансового моніторингу: постачальники послуг в сфері обігу віртуальних активів, адвокатські бюро, аудитори та бухгалтери тощо [7]. Законодавством передбачено різні оцінки ризиків у фінансовій сфері: оцінки профілю ризиків вказаними суб'єктами, аналізу заходів управління ними; оцінки ризик-профілю клієнта, ділових відносин з клієнтом та заходів управління ризиками відмивання доходів; оцінки власного профілю ризиків та заходів управління ними.

У сфері енергетичної безпеки ризик-орієнтовані підходи інтегровані НЕК «Укренерго», які базуються на системі оцінки ризиків для забезпечення стабільності роботи енергетичної інфраструктури. Модель включає аналіз вразливостей мережі, прогнозування можливих збоїв та сценаріїв навантаження на енергетичну систему, що має важливе значення в умовах підвищеного рівня воєнних загроз енергетичного сектору.

Державна політика у сфері економічної безпеки забезпечує формування інтегрованої ризик-орієнтованої моделі державного управління, яка передбачає розробку спеціальних нормативних положень для використання ризик-орієнтованого підходу, методів та інструментів виявлення, оцінювання, моніторингу та управління наявними загрозами.

Оновлення Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року від 11 серпня 2021 року № 347 [1] передбачає врахування постконфліктних умов економічного зростання, акцентуючи увагу на цифровій трансформації, протидії гібридним загрозам та економічну стійкість. Водночас, поступова імплементація європейських директив у різних сферах економічної безпеки дозволяє використовувати найбільш сучасні підходи та інструменти мінімізації загроз (механізми управління банківською стійкістю, вимоги щодо захисту та стійкості критичної інфраструктури, підходи до оцінювання системних ризиків).

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Український досвід реалізації ризик-орієнтованої моделі державного управління демонструє поступовий перехід від фрагментарного застосування ризик-орієнтованих інструментів в окремих секторах до побудови комплексної національної ризик-орієнтованої системи економічної безпеки, заснованої на досвіді, нормах та стандартах ЄС та провідній міжнародній практиці ідентифікації, вимірювання та впливу на ризики. Виявлення ризиків полягає у комплексній моніторинговій діяльності фіскальних органів, антикорупційних органів та фінансових регуляторів для подальшої розробки заходів мінімізації на макро- та мікрорівнях. Діюче законодавство забезпечує правову легітимність ризик-орієнтованої діяльності, визначає основні механізми реалізації ризик-орієнтованої моделі та критерії ризиковості, забезпечуючи розподіл відповідальності за оцінку ризиків між різними зацікавленими сторонами.

Список використаних джерел:

1. Верховна Рада України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року». *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/347/2021> (дата звернення: 18.11.2025).
2. Верховна Рада України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/392/2020> (дата звернення: 18.11.2025).
3. Гбур З. В. Економічна безпека України в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. № 2. С. 97–101.
4. Іванюта В. В. Забезпечення економічної безпеки на регіональному рівні як напрям державного впливу. *Економіка, управління та адміністрування*. 2(92). С. 69–73. DOI:10.26642/ema-2020-2(92)-69-73.

5. Національний банк затвердив методологію стрес-тестування банків у 2025 році. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-zatverdiv-metodologiyu-stres-testuvannya-bankiv-u-2025-rotsi> (дата звернення: 19.11.2025).
6. Петреман Т. В., Дубич К. В. Економічна безпека України: державне управління. *Інвестиції: практика та досвід*. № 19. С. 80–86.
7. Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 465. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0258-23> (дата звернення: 19.11.2025).
8. Про затвердження Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішнього капіталу в банках України та банківських групах: Постанова Національного банку України; від 30.12.2021 № 161. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0161500-21> (дата звернення: 19.11.2025).
9. Про затвердження Порядку застосування ризик-орієнтованого підходу в Бюро економічної безпеки України: Наказ Бюро економічної безпеки від 01.02.2023 № 36. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0350-23> (дата звернення: 19.11.2025).
10. Свірко С. В. Механізми державного управління бюджетною безпекою. Видавничий дім Бук-Друк, 2021. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7905> (дата звернення: 18.11.2025).
11. Transition to SREP Accomplished. *National Bank of Ukraine*. URL: <https://bank.gov.ua/en/news/all/zdiysnenoperehid-do-yedynoi-protseduri-naglyadovih-perevirok-ta-otsinki-srep> (дата звернення: 19.11.2025).
12. Гбур З. В. Інструменти державного управління економічною безпекою держави. Issue 1. Р. 93–97.
13. Декалюк О. В. Економічна безпека в системі управління державними закупівлями. Issue 3(1). Р. 177–180.
14. Домбровська С. М., Коврегін В. В., Помаза-Пономаренко А. Л. et al. Державне управління у сфері безпеки соціально-еколого-економічних систем: монографія. Харків, Р. 244.
15. Критерії ризиковості платника податку та критерії ризиковості здійснення операцій, перелік показників та коефіцієнтів, що визначають. *Державна податкова служба України*. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkov-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/73073.html> (дата звернення: 19.11.2025).
16. Мельниченко О. А. Економічна безпека як складова національної безпеки. *Молодий вчений*. Issue 2(6). Р. 1230–1233.
17. Риков В. В. Вплив глобалізаційних процесів на економічну безпеку України. *Право та державне управління*. Issue 2. Р. 204–210. DOI:10.32840/pdu.2020.2.31.
18. Рубан А. В. Державне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку. Харків : НУЦЗУ, 2019. 256 р. Also available online, URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/12918/1/disruban.pdf>

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2021). Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku «Pro Stratehiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku» [On the Decision of the National Security and Defense Council “On the Strategy of Economic Security of Ukraine until 2025”]. Ofitsiyni vebportal parlamentu Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/347/2021> (accessed: 18.11.2025).
2. Verkhovna Rada of Ukraine. (2020). Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 veresnia 2020 roku «Pro Stratehiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy»: Ukaz Prezydenta Ukrainy № 392/2020 [On the National Security Strategy of Ukraine]. Ofitsiyni vebportal parlamentu Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/392/2020> (accessed: 18.11.2025).
3. Hbur, Z. V. (n.d.). Ekonomichna bezpeka Ukrainy v suchasnykh umovakh [Economic Security of Ukraine in Modern Conditions]. *Investitsii: praktyka ta dosvid*, 2, 97–101.
4. Ivaniuta, V. V. (2020). Zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky na rehionalnomu rivni yak napriam derzhavnogo vplyvu [Ensuring Economic Security at the Regional Level as a Direction of State Influence]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, 2(92), 69–73. DOI: 10.26642/ema-2020-2(92)-69-73.
5. National Bank of Ukraine (2025) Natsionalnyi bank zatverdiv metodolohiiu stres-testuvannya bankiv u 2025 rotsi [NBU Approved the 2025 Bank Stress Testing Methodology]. NBU Official Website. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-zatverdiv-metodologiyu-stres-testuvannya-bankiv-u-2025-rotsi> (accessed: 19.11.2025).
6. Petreman, T. V., & Dubych, K. V. (n. d.). Ekonomichna bezpeka Ukrainy: derzhavne upravlinnia [Economic Security of Ukraine: Public Governance]. *Investitsii: praktyka ta dosvid*, 19, 80–86.
7. Ministry of Finance of Ukraine (2022). Pro zatverdzhennia Kryteriiv ryzykiv lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv...: Nakaz № 465 [On Approval of AML/CFT/Financing Proliferation Risk Criteria]. Ofitsiyni vebportal parlamentu Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0258-23> (accessed: 19.11.2025).

8. National Bank of Ukraine (2021). Pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu protsesu otsinky dostatnosti vnutrishnohokapitaluvbankakh Ukrainy: Postanova № 161 [On ICAAP Procedure]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0161500-21> (accessed: 19.11.2025).
9. Bureau of Economic Security of Ukraine (2023) Pro zatverdzhennia Poriadku zastosuvannia ryzyk-oriientovanoho pidkhodu v Buro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy: Nakaz № 36 [On Approval of the Risk-Based Approach Procedure]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0350-23> (accessed: 19.11.2025).
10. Svirko, S. V. (2021). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia biudzhethnoiu bezpekoiu [Mechanisms of Public Management of Budget Security]. Vydavnychiy dim «Buk-Druk». Retrieved from: <https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7905> (accessed: 18.11.2025).
11. National Bank of Ukraine (n. d.) *Transition to SREP Accomplished*. NBU Official Website. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/en/news/all/zdiysneno-perehid-do-yedinoyi-protseduri-naglyadovih-perevirok-ta-otsinki-srep> (accessed: 19.11.2025).
12. Hbur, Z. V. (n. d.). Instrumenty derzhavnoho upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu derzhavy [Public Administration Instruments of Economic Security]. Issue 1, 93–97.
13. Dekaliuk, O. V. (n. d.). Ekonomichna bezpeka v systemi upravlinnia derzhavnymy zakupivliamy [Economic Security in the System of Public Procurement Management]. Issue 3(1), 177–180.
14. Dombrovska, S. M., Kovrehin, V. V., Pomaza-Ponomarenko, A. L., et al. (n.d.). Derzhavne upravlinnia u sferi bezpeky sotsialno-ekoloho-ekonomichnykh system: monohrafiia [Public Administration in the Security of Socio-Ecological-Economic Systems]. Kharkiv, p. 244.
15. State Tax Service of Ukraine (2025). Kryterii ryzykovosti platnyka podatku ta kryterii ryzykovosti zdiisnennia operatsii [Risk Criteria of Taxpayers and Transactions]. Retrieved from: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovozakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/73073.html> (accessed: 19.11.2025).
16. Melnychenko, O. A. (n.d.). *Ekonomichna bezpeka yak skladova natsionalnoi bezpeky* [Economic Security as a Component of National Security]. *Molodyi vchenyi*, 2(6), 1230–1233.
17. Rykov, V. V. (2020). Vplyv hlobalizatsiinykh protsesiv na ekonomichnu bezpeku Ukrainy [Impact of Globalization on Ukraine's Economic Security]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*, Issue 2, 204–210. DOI: 10.32840/pdu.2020.2.31.
18. Ruban, A. V. (2019). Derzhavne upravlinnia u sferi derzhavnoi bezpeky ta okhorony hromadskoho poriadku [Public Administration in State Security and Public Order]. Kharkiv: NUTsZU, 256 p. Also available online: Retrieved from: <http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/12918/1/disruban.pdf>.

Дата надходження статті: 20.11.2025

Дата прийняття статті: 15.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025